

Reserva da Biosfera MCeTM

O Programa MaB

No marco do Programa MaB da UNESCO, nacen as Reservas da Biosfera, co obxecto de compatibilizar a mellora ambiental co desenvolvemento sostible.

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Combarca

Cerdal

Coiro

Culleredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Oza-Cesuras

Padende

Sarla

Curtis

Sobrado

28 MAIO 2013

DECLARACIÓN

1. Recoñecemento a unha traxectoria
2. Compromiso de futuro

Reserva de Biosfera

MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO

- Compatibilizar mellora ambiental co desenvolvemento socioeconómico
- Lugares de experimentación
- Fomentar a educación, a conciencia pública e a participación

REDE MUNDIAL DE RESERVAS DE BIOSFERA

621 RBs

117 PAÍSES

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Combre

Cerdal

Coirós

Culleredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Paderna

Sarria

Curtis

Sobrado

OzaCesuras

OzaCesuras

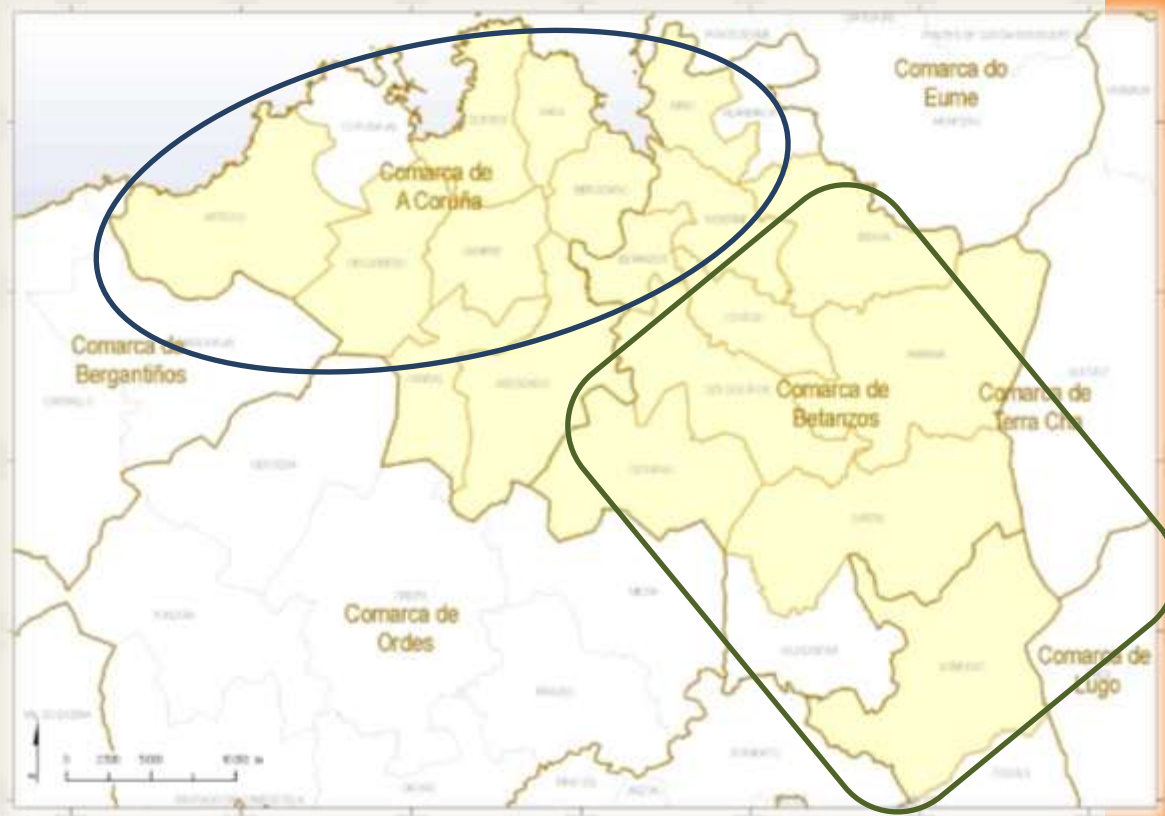
Reserva de Biosfera MARIÑAS CORUÑESAS E TERRAS DO MANDEO

17 CONCELLOS PROVINCIA DA CORUÑA (Abegondo, Aranga, Arteixo, Bergondo, Betanzos, Cambre, Carral, Coirós, Culleredo, Irixoa, Miño, Oleiros, Oza-Cesuras, Paderne, Sada, Curtis e Sobrado)

114.000 ha (14,33% da
provincia de A Coruña)

189.902 habitantes
(ano 2011)

Densidade:
166 hab/km²

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Cambre

Carral

Coirós

Culleredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Oza-Cesuras

Paderne

Sada

Curtis

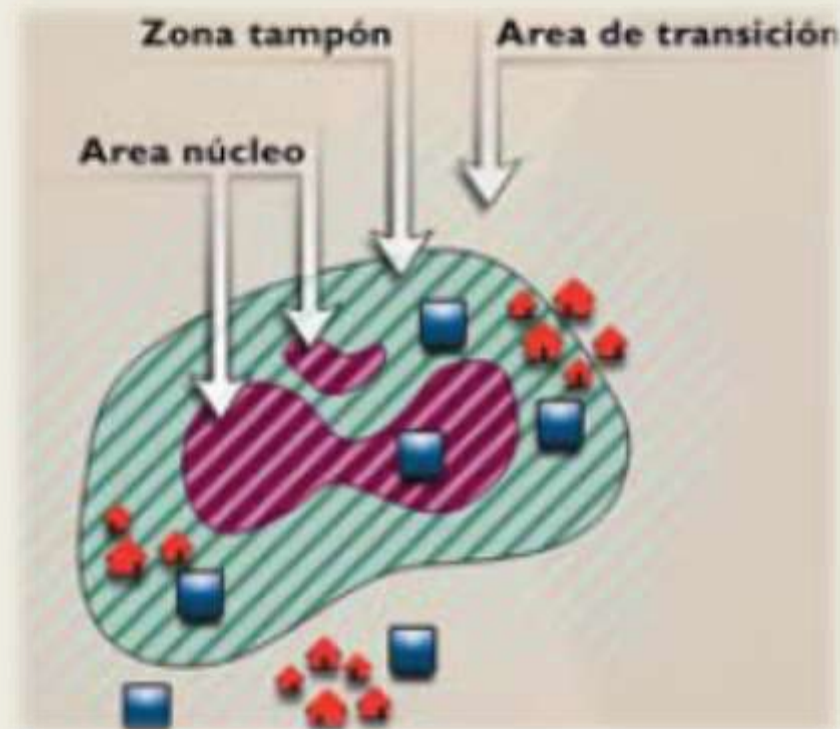
Sobrado

NORMATIVA A CUMPRIR POLA RRBE

A Lei 42/2007, de 13 de decembro, de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece que as Reservas da Biosfera deberán contar:

1. ORDENACIÓN ESPACIAL:

- a) Zona Núcleo
- b) Zona Tampón/Protección
- c) Zonas de Transición

- 2. **PLAN DE XESTIÓN:** Programa de actuacións adaptado aos obxectivos do Programa MaB.
- 3. **ÓRGANO DE XESTIÓN**, responsable de aplicar o Plan de Xestión e que garanta a participación dos axentes locais.

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

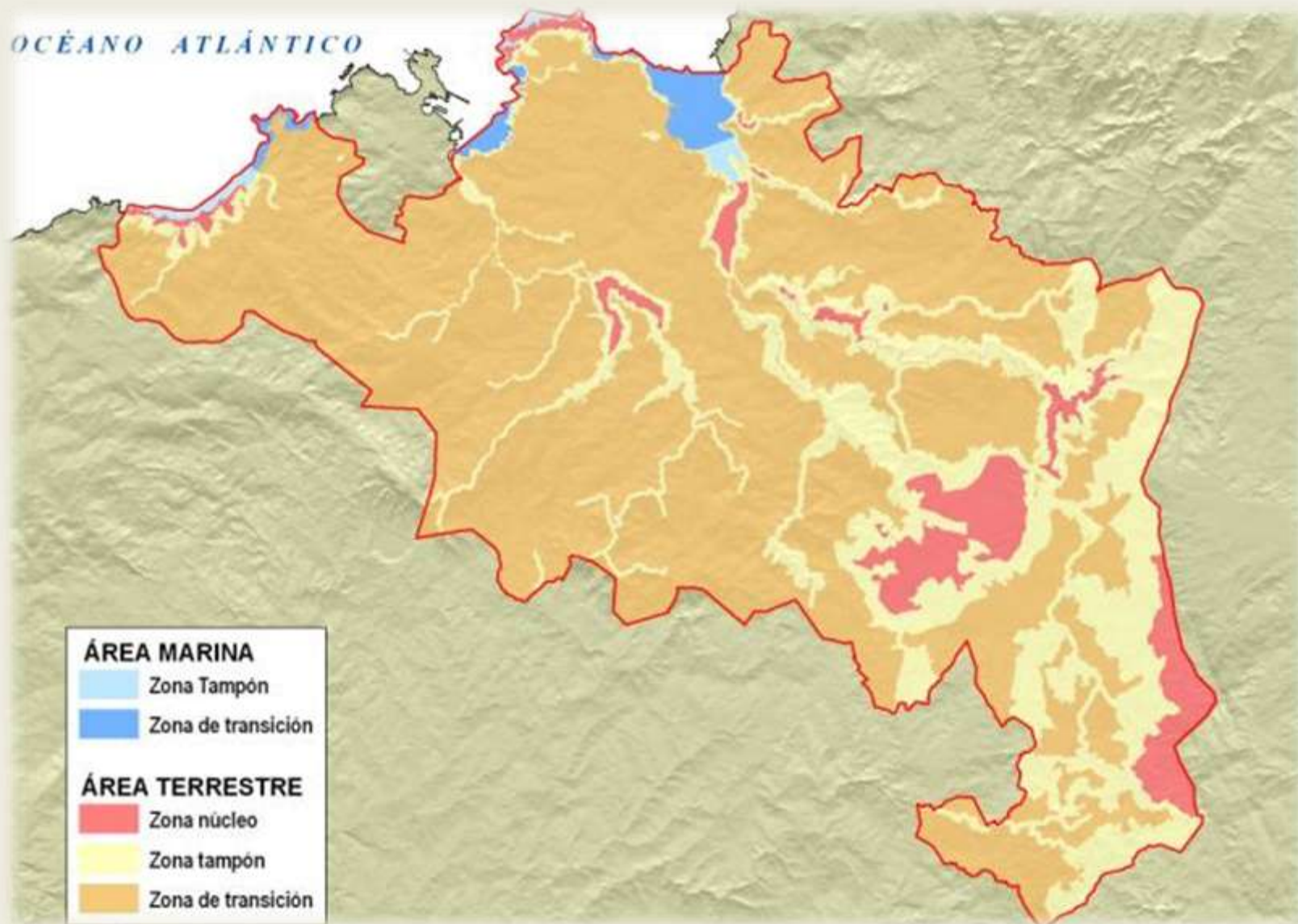
ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

**XUNTA
DE GALICIA**

**Deputación
DA CORUÑA**

ZONIFICACIÓN

Reserva de Biosfera

**MARINAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARINAS-BETANZOS

Abegondo

Aranga

Arleio

Bergondo

Betanzos

Combre

Ceral

Coiro

Culleredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Oza-Cesuras

Padende

Sarla

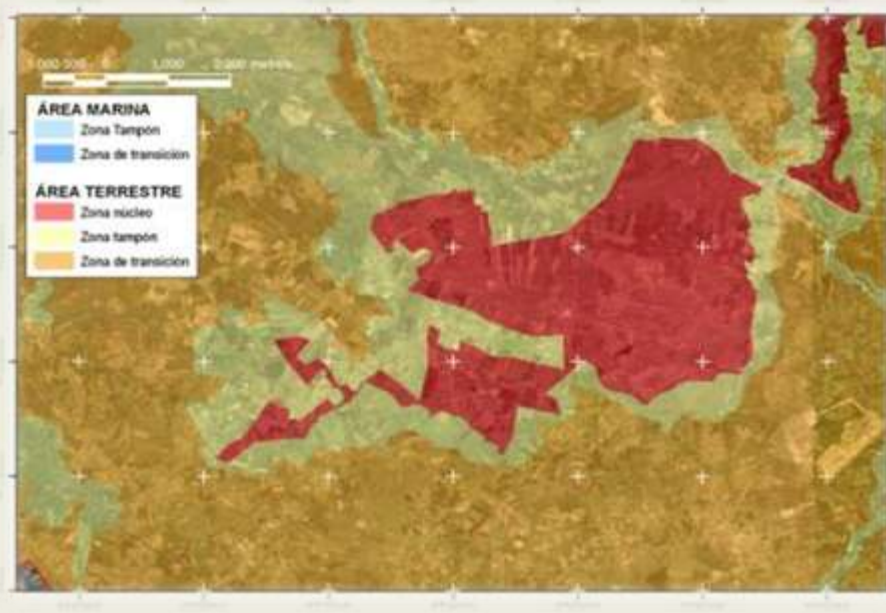

Curtis

Sobrado

ZONAS NÚCLEO: Brañas do Deo

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

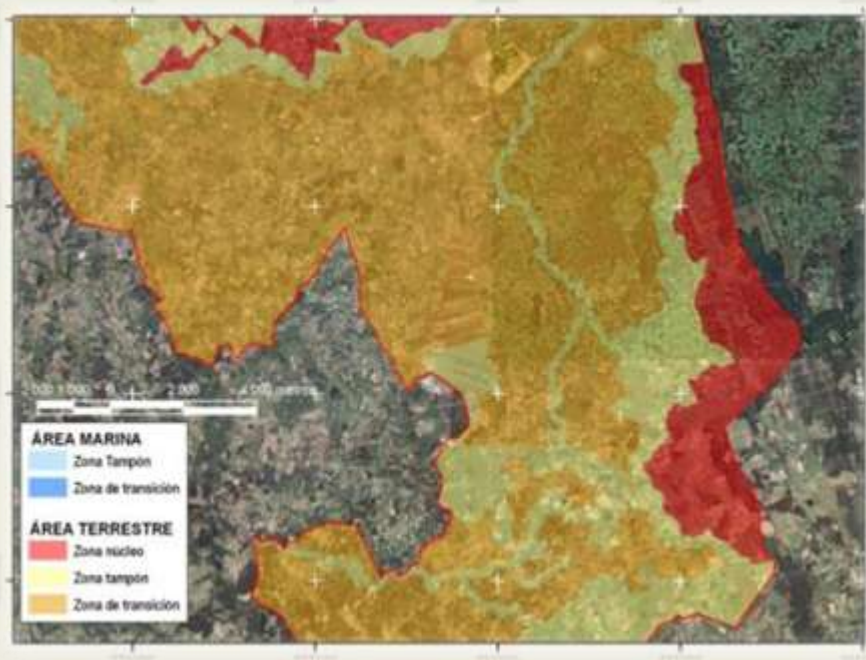
Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESARROLLO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

ZONAS NÚCLEO: Serra da Cova da Serpe

Reserva de Biosfera
**MARINÁS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

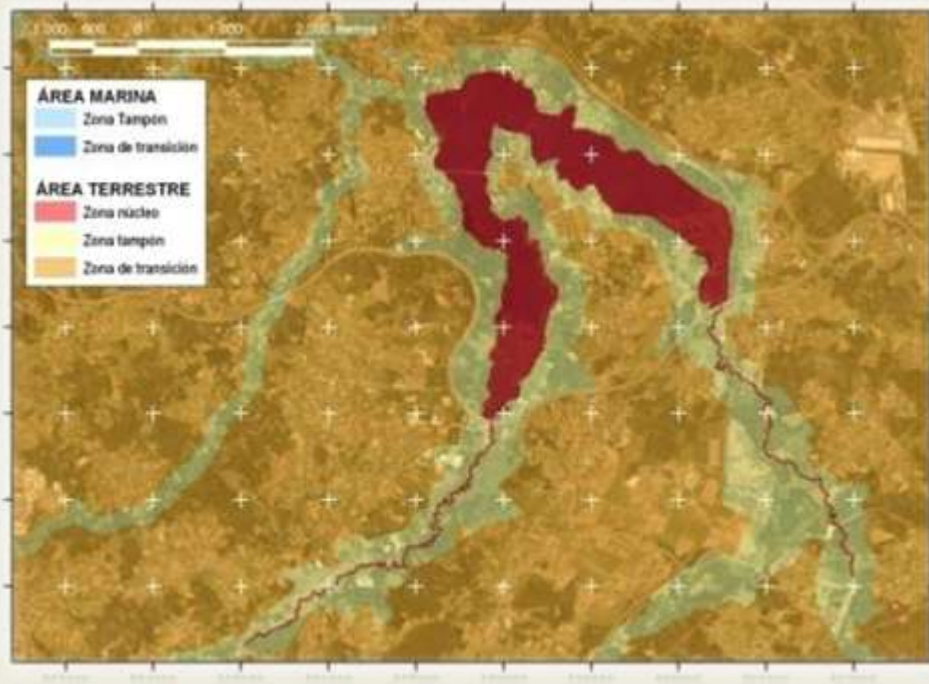
Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARINÁS-BETANZOS

ZONAS NÚCLEO: Encoro Abegondo - Cecebre

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

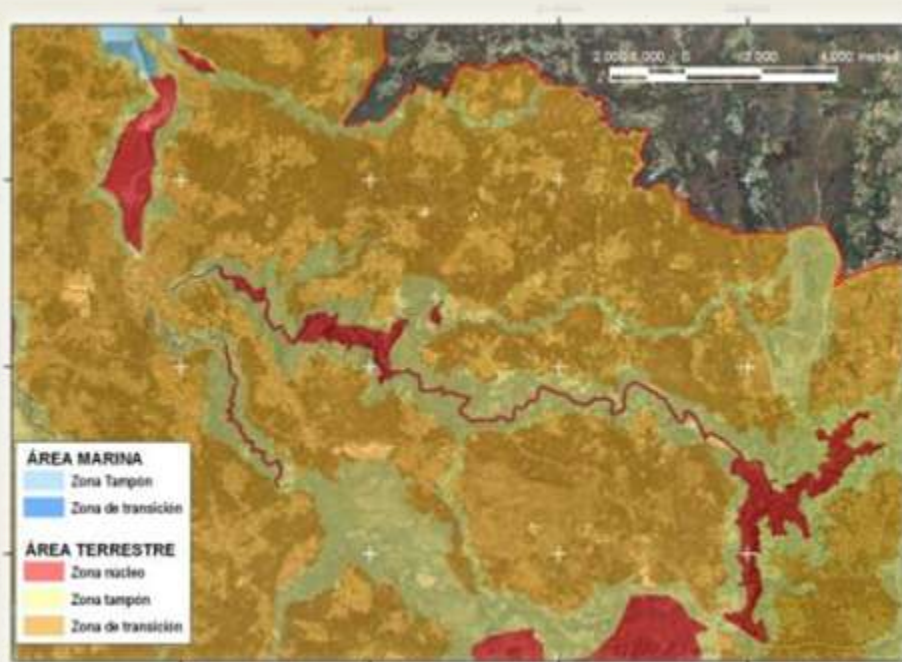
Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESARROLLO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

ZONAS NÚCLEO: Río Mandeo

Reserva de Biosfera
**MARÍÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

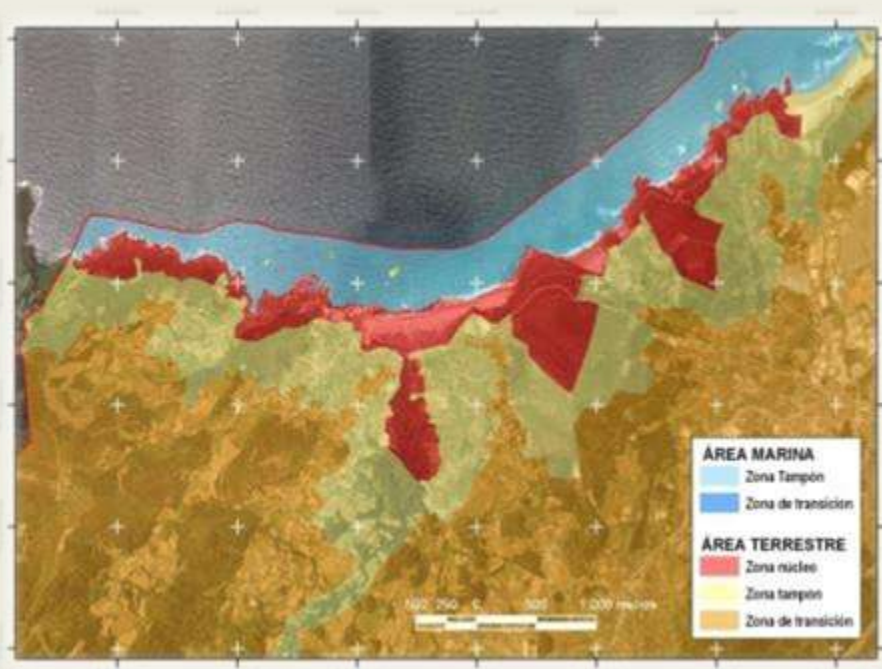
Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARÍÑAS-BETANZOS

ZONAS NÚCLEO: Costa da Morte

Reserva de Biosfera
**MARÍÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESARROLLO RURAL
MARÍÑAS-BETANZOS

ZONAS NÚCLEO: Costa de Dexo- Serantes

Reserva de Biosfera

**MARÍÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESARROLLO RURAL
MARÍÑAS-BETANZOS

DESENVOLVEMENTO SOCIOECONÓMICO

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Basque Country Government

A vibrant display of fresh vegetables arranged on a white surface. The assortment includes large green leafy vegetables like lettuce and kale, several yellow squash blossoms, red and yellow cherry tomatoes, orange baby carrots, green beans, and a bunch of dark purple grapes. The vegetables are presented in a visually appealing, overlapping manner.

DESENVOLVEMENTO SOCIOECONÓMICO

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

DESENVOLVEMENTO SOCIOECONÓMICO

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Plan de Xestión (2013-2017/ 2013- 2022)

Versión 3.0

Este **Plan de Xestión** constitúe un *Plan de desenvolvemento sostible* da Reserva da Biosfera, cuxa finalidade é establecer as liñas de actuación concretas para o cumprimento dos obxectivos do Plan de Acción de Madrid.

Visión compartida e Misión da Reserva de Biosfera “**Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo**”.

Liñas estratéxicas

A. Xestión Adaptativa, Comunicación e Cooperación.

B. Entorno socioeconómico, emprendemento e cambio climático.

C. Sostibilidade do medio rural e mariño, producións e servizos.

D. Conservación dos recursos naturais e patrimoniais.

E. Ciencia e desenvolvemento de capacidades.

A. Xestión adaptativa, comunicación e cooperación

Posta en marcha dos órganos de xestión

Estratexia de comunicación da Reserva

Creación da identidade gráfica e corporativa

Sinalización da Reserva

Deseño e elaboración de material divulgativo

Impulsar asociacións e compromisos de cooperación

Rede Galega de Reservas de Biosfera

Cooperación con outros axentes

Reserva de Biosfera

**MARINHAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Combar

Cerdal

Coiras

Culeredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Pademonte

Sada

Curtis

Sobrado

Pademonte

Sada

Curtis

Sobrado

Sobrado

Sobrado

B. Entorno socioeconómico, emprego e cambio climático

Fomento do Emprego Verde no rural

- Identificación oportunidades
- Apoio ao emprendemento
- Apoio á comercialización

Responsabilidade Social Empresarial

Adaptación ao cambio climático é mitigación:

- Redución residuos, reutilización
- Movilidade
- Uso biomasa forestal, aforro enerx.

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

C. Sostibilidade do medio rural e do medio mariño, producións e servizos

Mellora calidade de vida

Boas prácticas saneamento e abastecemento no rural; aforro auga

Fomento de prácticas agrogandeiras sostibles

Recuperación de variedades autóctonas

Agricultura proximidade e circuitos curtos

Formación e fomento Agricultura Ecolóxica

Mellora na xestión de residuos e valorización agraria

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

C. Sostibilidade do medio rural e do medio mariño, producións e servizos

Fomento de prácticas forestais sostibles

Fomento da pesca e marisqueo sostibles

Fomento de produtos de calidade

Creación de marca de calidade ligada á Reserva Biosfera

Reforzar o turismo sostible na Reserva Biosfera

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

D. Ciencia e desenvolvemento de capacidades

Utilizar a RB como lugar de investigación

Plan de Seguimento e Xestión das Zonas Costeiras

Mapa da biodiversidade na Reserva Biosfera MCeTM

Emprego da Reserva como fonte de aprendizaxe

Programa de prácticas

Posta en marcha das Xornadas, Seminarios, etc

Investigación, coñecemento

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Cambre

Cerdal

Coirós

Culeredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Canceleiro
Oza-Cesuras

Pademonte

Sada

Curtis

Sobrado

E. Conservación dos recursos naturais e patrimoniais

Mantemento, restauración e recuperación de hábitats e especies

Protección, conservación e restauración dos ecosistemas e hábitats naturais prioritarios e especies

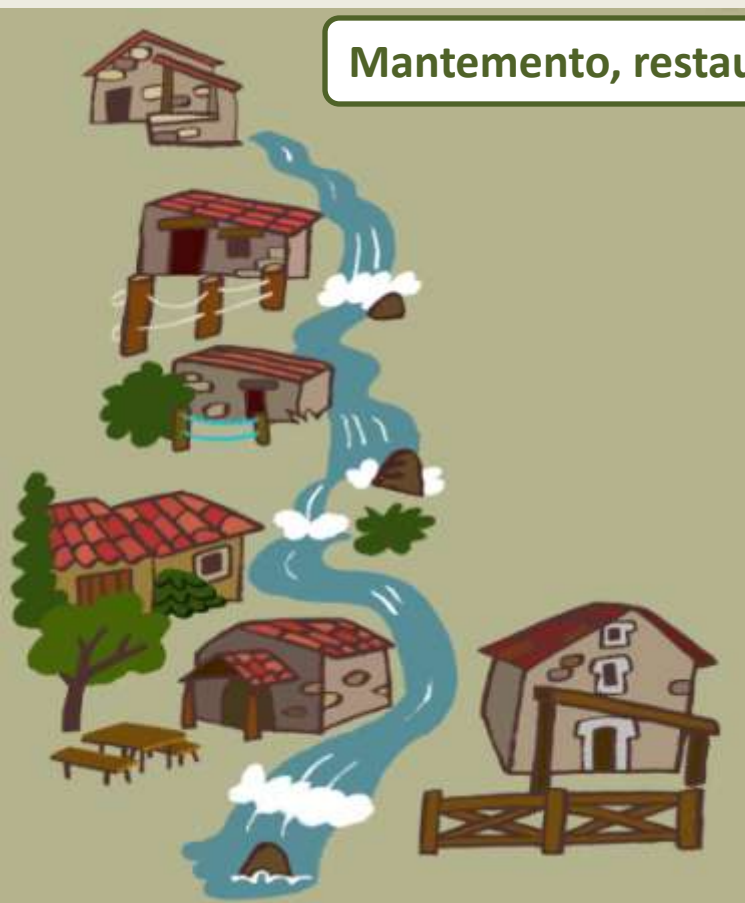
Promoción novos espazos protexidos (ENIL)

Programa de educación, sensibilización e voluntariado ambiental

Erradicación e control de especies invasoras

Conservación da paisaxe e dos agrosistemas

Conservación e dinamización do patrimonio cultural

Reserva de Biosfera

MARINAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO

Abegondo

Aranga

Arteixo

Bergondo

Betanzos

Cambre

Cerdá

Coiro

Culleredo

Irixoa

Miño

Oleiros

Pademonte

Sada

Curtis

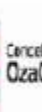
Sobrado

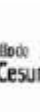
Oza-Cesuras

Pademonte

Sada

Curtis

Sobrado

Órgano de Xestión da Reserva

Asociación de Desenvolvemento Rural “Mariñas- Betanzos” (130 entidades)

Xestión do Programa LEADER 2007- 2013

Promoción do desenvolvemento sostible no territorio.

Reserva de Biosfera
**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Abegondo

Aranza

Arizón

Begorido

Betanzos

Cebre

Cere

Colares

Calende

Lemos

Mado

Oleiros

Cerecedo

OzaCesuras

Paderne

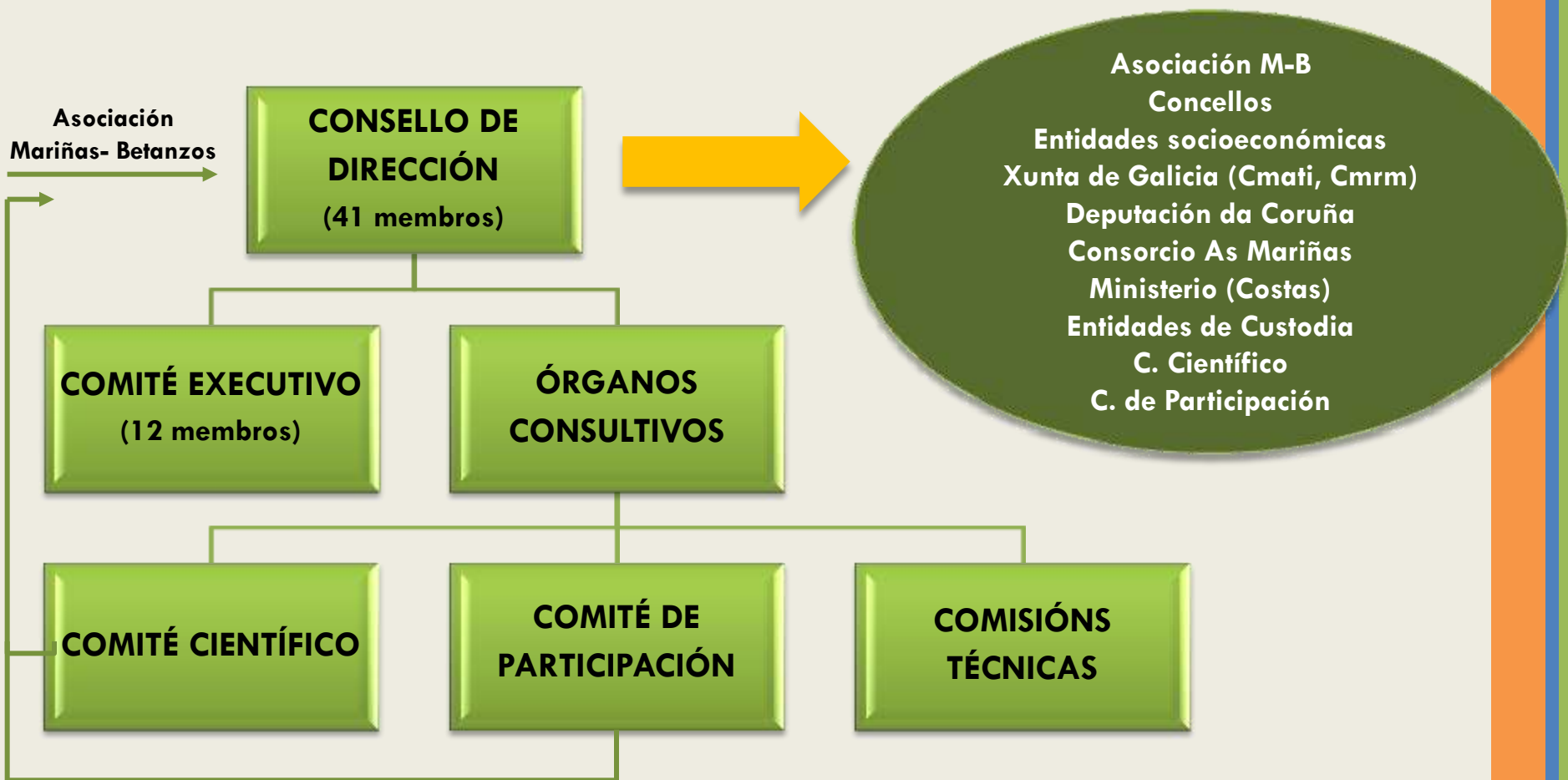
Sada

Curtis

Sobrado

Órganos de xestión da RB

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS-BETANZOS

Abegondo

Aranga

Arleixo

Bergondo

Betanzos

Cedeira

Carral

Cibrao

Colerado

Irixoa

Miño

Oleiros

Oza-Cesuras

Piñeiro

Sada

Curtis

Sobrado

MOITAS GRACIAS !

www.biosferamarinasmandeo.com

Reserva de Biosfera

**MARIÑAS CORUÑESAS
e TERRAS DO MANDEO**

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura

Red de
Reservas de
Biosfera
Españolas

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO RURAL
MARIÑAS BETANZOS

